।। તમસો મા જ્યોતિર્ગમય ।।

પુનરુત્થાન કાર્ય અને વિચાર સંદેશ

પુનરુત્થાન ટ્રસ્ટના વિચાર અને કાર્યના પ્રસાર માટેનું માસિક મુખપત્ર છૂટક અંક રૂા. ૩/-

પ્રકાશન સ્થળ : પુનરુત્થાન ટ્રસ્ટ, 'જ્ઞાનમ' ૯/બી, આનંદપાર્ક, બળિયાકાકા માર્ગ, જૂનું ઢોરબજાર, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૮

વર્ષ : ૧૩ • અંક : ૪ • કારતક, શક સંવત ૧૯૪૩ • યુગાબ્દ ૫૧૨૩ • નવેમ્બર ૨૦૨૧

સપ્રેમ નમસ્કાર.

દેશનાં જુદાં જુદાં ઘરોમાં રહેવાવાળી રાષ્ટ્રની નવી પેઢી કેટલી અસુરક્ષિત છે એની કલ્પના પણ ખૂબ જ ભયજનક છે. એ ભયજનક નથી લાગતી એનું કારણ એમનાં માતાપિતાની અજ્ઞાનતા છે. માતાપિતાની અજ્ઞાનતાનું કારણ યુનિવર્સિટીમાં ભણાવવામાં આવતો અભ્યાસક્રમ છે અને આવા અર્થ વગરના અભ્યાસક્રમનું કારણ આપણે શિક્ષણને રાષ્ટ્રીય નથી બનાવ્યું એ છે.

માતા-પિતાની અજ્ઞાનતાના કેટલાક દાખલા.

- ઘરમાં એક જ બાળક હોવું.
- બાળકની બધી માંગને સંતોષવી.
- બાળકને કોઈપણ પ્રકારનું કામ નહીં કરવા દેવાનું.
- બાળકને સંયમ, શિસ્ત, નમ્રતા અને સેવાની ભાવના નહીં શિખવાડવી.

અજ્ઞાની માતા-પિતા આને લાડ-પ્રેમ કહે છે. આવાં બાળકો મોટાઓની વાત નથી માનતાં ત્યારે તેઓ દુઃખી થાય છે. આવાં બાળકો અવગુણો અને આચરણ વગરના થઈ જાય છે. ત્યારે માતા-પિતા ચિંતામાં પડી જાય છે. આવા બાળકો પોતાના માટે, કુટુંબ માટે, સમાજ માટે, રાષ્ટ્ર માટે બોજ બની જાય છે. એનો દોષ માતા-પિતાનો છે.

માતા-પિતા અજ્ઞાની કેમ છે ?

- કોઈપણ બાળક અથવા બાળકીને પિતા કે માતા બનવાનું શાળામાં કે ઘરમાં શિખવાડવામાં નથી આવતું.
- પરિણામ રૂપે માતા-પિતાને બાળકને જન્મ આપવાનું જ્ઞાનની જાણકારી હોતી નથી.
- બાળકને સંપૂર્ણ કરવો આપણું કામ છે. આપણી જવાબદારી છે.
- પૈસા કમાવા અને પૈસા કમાવવાવાળા શિક્ષણને એટલું વધારે મહત્ત્વ આપવામાં આવે છે. ઘર ચલાવવું અને બાળકોને સંપૂર્ણ બનાવવા એવું માતા-પિતાને શિખવવામાં આવતું જ નથી.
- સમાજ ને સંસ્કૃતિ વિષયના શાસ્ત્રોને જ હલકા અને ઊતરતી કક્ષાના માનવામાં આવે છે. એટલે એની તરફ ધ્યાન આપવાનો સમય જ નથી.
- પૈસા કમાવા એટલી વધારે મહેનત કરવી પડે છે કે બાળકોની તરફ ધ્યાન આપવાનો સમય જ નથી.

આ કારણોથી માતા-પિતા બાળકને જન્મ તો આપે છે પરંતુ તેમની સાંસ્કૃતિક માતા-પિતા બની નથી શકતા. બે પેઢીઓ વચ્ચે ભાવનાત્મક સંબંધ વિકસિત નથી થતાં તે આર્થિક અને ભૌતિક સંબંધ બનીને રહી જાય છે. સ્ત્રી અને પુરુષને માતા-પિતા બનવાનું શિખવાડી નથી શકાતું કેમ કે,

- આ શિખવાડવાવાળી પેઢી સાથે નથી હોતી.
- સમાજશાસ્ત્રનો પાઠ અભ્યાસક્રમ વ્યક્તિને કેન્દ્રમાં રાખી સમાજવ્યવસ્થાનો સ્વીકાર કરે છે. તેને ધ્યાનમાં રાખી બનાવવામાં આવે છે.
- બાળકોને માતા-પિતાથી સુરક્ષા માટે સરકારી વિભાગ અથવા એકમ અને કાયદાઓ બનાવવા સુધીના આપણા પ્રયત્નો છે.
- સામાજિક કરારાના સિદ્ધાંતને આધાર પર કુટુંબની સંબંધોની વ્યાખ્યા કરવામાં આવે છે અને એ વ્યાખ્યાઓને લાગુ કરવા માટે વ્યવસ્થા તેમજ આ બધાનું કારણ એ છે કે આપણે જીવનને યુરોપ-અમેરિકાની દૃષ્ટિના સંદર્ભમાં જ વ્યવસ્થાઓ પણ બનાવીએ છીએ અને અભ્યાસક્રમ પણ - વ્યવસ્થા અને અભ્યાસક્રમ એક-બીજાના મદદગાર બની જાય છે અને સ્વાભાવિક પરિણામ એ નવી પેઢીના નિર્માણનું સંકટ બની જાય છે.

આ દુશ્ચક્રને ક્યાક તો ભેદવાની જરૂરિયાત છે.

સમજવાના બે મુદ્દાઓ છે એક છે ઉચ્ચશિક્ષણમાં પ્રતિષ્ઠિત સંશોધનો અને ગહન અધ્યયન અને બીજો મુદ્દો છે પ્રાથમિક શિક્ષણ. બંને એકી સાથે હોવું જરૂરી છે.

આવું શક્ય બનાવવા માટે વ્યક્તિઓ, સંસ્થાઓ અને સંગઠનો જુદાં જુદાં જૂથોએ એક યોજના બનાવી આગળ વધવું જોઈએ. પ્રશ્ન બહુ મોટો છે. સમસ્યા બહુ ઊંડી છે. એટલે પ્રયાસ પણ બહુ સક્ષમ અને ત્વરિત હોવો જરૂરી છે.

ઇતિ શુભમ્.

સંપાદક

વેદ અને ઉપવેદ

ભારતની જ્ઞાનસંપત્તિમાં વેદ અને ઉપવેદનું મહત્ત્વ અનન્ય છે અને સહજ છે. જગતના જેટલા પણ વિષય છે અથવા હોઈ શકે છે એ બધાના તત્ત્વ અને વ્યવહારના બધા સિદ્ધાંતો આમાં ઉપલબ્ધ છે. આપણને લાગે છે કે ભૌતિકવિજ્ઞાન અને યંત્રવિજ્ઞાન આમાં નહીં હોઈ શકે, પરંતુ આજના કહેવાતા વિકસિત આધુનિક ભૌતિક વિજ્ઞાન અને યંત્રવિજ્ઞાનથી કેટલાય વધારે વિકસિત, વિસ્તાર પામે અને આધુનિક શાસ્ત્ર આપણને વેદો અને ઉપવેદોમાંથી મળે છે. આ હમણાં છૂપું કે ભુલાયેલું પણ નથી. આ બધું અવગણના કરેલું છે. આના પ્રત્યે દુર્લક્ષ્ય સેવવામાં આવેલું છે. આપણી ખોટી માન્યતાઓ અને નાનાપણાની ગ્રંથિને કારણે એનો અભ્યાસ નથી થતો. અભ્યાસ નહીં થવાના કારણે એમાં આજની પરિસ્થિતિ પ્રમાણે જોડાણ નથી થતું અને એને અત્યારના સાંપ્રત સમયમાં પ્રાસંગિક બનાવી નથી શકાતું. બુદ્ધિના જુદા જુદા ભ્રમ અને બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થઈ જવાના કારણે જ એને સંસ્કૃતિ વિભાગમાં નાંખવામાં આવે છે. જરૂરિયાત છે એની વૈજ્ઞાનિક અને જીવંત અભ્યાસ કરવાની, વૈજ્ઞાનિકતા, ભૌતિકતાથી મુક્ત કરી બૌદ્ધિક બનાવવાની અને ભૌતિક અને ભાવાત્મક પક્ષોને એક સાથે રાખવાની. આમ કહેવાથી આપણે વર્તમાનમાં જે ભણાવીએ છીએ તે શાસ્ત્રોનું ભારતીય સ્વરૂપનો વિકાસ અને તેને પ્રસ્થાપિત કરી શકીશું.

જ્ઞાનસાગર વિષય ગ્રંથસૂચિ

	ગ્રંથનો વિષય	ગ્રંથ સંખ્યા	પૃષ્ઠ સંખ્યા	મૂલ્ય રૂા.
૧.	અધ્યાત્મ	૧૨	૨૧૧૮	૨૫૮૫
૨.	ધર્મ, સંસ્કૃતિ ઔર સમાજ કી ભારતીય સંકલ્પના પ્રસ્તુત કરને વાલે ગ્રંથ	૬૩	૧૩૩૫૩	૧૭૧૭૦
૩.	કુટુંબ શિક્ષા	૪૩	૮૨૭૪	૧૦૪૩૫
૪.	અધિજનન	૧૪	૨૪૫૮	૩૧૯૦
૫.	શિક્ષા	૭૧	૧૩૫૪૯	૧૭૪૯૦
૬.	હિંદુત્વ, રાષ્ટ્રીયત્વ, ભારતીયતૃ	૪૦	૮૩૧૦	૧૧૦૩૫
૭.	રાજ્ય ઔર શાસનવ્યવસ્થા વિષયક ભારતીય દૃષ્ટિ પ્રસ્તુત કરનેવાલે ગ્રંથ	૨૦	૩૬૦૬	૫૧૦૫
૮.	અર્થશાસ્ત્ર	૨૪	૫૦૧૪	૬૨૫૫
૯.	આયુર્વેદ	૪૧	૭૯૫૨	૯૧૦૦
૧૦.	ગોવિજ્ઞાન	૧૬	૩૧૭૪	૩૬૦૦
૧૧.	પર્યાવરણ	૪	૮૬૬	૧૦૮૦
૧૨.	કૃષિ ગ્રામવિકાસ	૧૧	૨૨૪૬	૨૮૯૦
૧૩.	વિજ્ઞાન, તંત્રજ્ઞાન, ભૂગોલ, જ્યોતિષવિજ્ઞાન આદિ	૩૫	૬૯૮૬	૧૦૨૬૦
૧૪.	ભૌતિક વિજ્ઞાન	૧૭	૩૪૫૪	૪૫૧૦
૧૫.	ભાષા સાહિત્ય	૧૧	૨૨૫૮	૨૮૯૫
૧૬.	યોગ સંગીત કલા	૩૦	૫૯૮૫	૭૪૨૫
૧૭.	તત્ત્વજ્ઞાન દર્શન	૩૭	૭૨૫૨	૯૨૮૫
૧૮.	ગીતા	૭	૧૫૧૩	૨૦૪૫
૧૯.	વેદપુરાણ	૨૨	૪૬૬૧	૬૦૨૫
૨૦.	ઈતિહાસ	૫૫	૧૨૧૦૮	૧૪૨૧૦
૨૧.	જ્ઞાન સ્રોત ગ્રંથોં કે સંક્ષેપ	૬૮	૧૨૮૮૪	૧૪૨૯૦
૨૨.	સંઘ એવં વિવિધ ક્ષેત્ર	૧૯	૩૦૪૮	૪૧૧૦
૨૩.	સાંસ્કૃતિક પરિચય	૧૨	૨૦૯૬	૨૨૬૦
૨૪.	મનોવિજ્ઞાન	૧૧	૨૩૬૮	૨૮૧૦
૨૫.	પૂર્વોત્તર ભારત	૧૮	૨૯૯૨	૪૦૨૫
૨૬.	ધર્મપાલ એક સમગ્ર લેખન	૧૨	૨૯૮૧	૪૦૨૦
૨૭.	વ્યાયામ જ્ઞાન કોશ	૨૦	૫૦૦૦	૬૮૦૦
૨૮.	ચરિત્ર	૧૨	૨૦૫૨	૨૧૪૦
૨૯.	આલેખ ગ્રંથ	૧૦૦	૨૦૦૦	૨૫૦૦૦
૩૦.	ભારતીય જ્ઞાન પાઠાવલી	૨૦૦	૩૮૦૪૮	૫૦૫૦૦

ભારતીય જ્ઞાન પાઠાવલી

૫ થી ૨૦ વર્ષના છાત્રો માટે સંસ્કારક્ષમ, ભારતીયતાથી ઓતપ્રોત જ્ઞાનમૂલક ભરપૂર વાચનસામગ્રી.

૨૧મી સદી ભારતની સદી છે. ભારતે વિશ્વનું નેતૃત્વ કરવાનું છે. જે સંકટથી વિશ્વ ઘેરાઈ ગયું છે, તેમાંથી તેને ઉગારી સુખ, સમૃદ્ધિ, સંસ્કાર, શાંતિ અને આનંદ તરફ પ્રેરવાનું છે.

ભારત પાસે આ માટે ઈશ્વરે બક્ષેલી ક્ષમતા છે, ઈશ્વરપ્રદત્ત દાયિત્વ છે.

આપણી ભાવિ પેઢીએ આ માટે સજ્જ થવાનું છે. સક્ષમ બનવાનું છે. આ બાબતમાં સિદ્ધ થવા માટે આપણી ભાવિ પેઢીએ –

- પોતાને ઓળખવા પડશે, આત્મવિશ્વાસથી ભરપૂર થવું પડશે. વિશ્વને અંતરંગ જાણવું પડશે, ભારતની જીવનદૃષ્ટિ, જીવનમૂલ્ય, સંસ્કૃતિ, ભારતીય જીવનપદ્ધતિને જાણવી પડશે.
- પોતાને ઓળખવી પડશે, આત્મવિશ્વાસથી ભરપૂર થવું પડશે.
- વિશ્વને અંતરંગ જાણવું પડશે, ભારતની જીવનદૃષ્ટિ, જીવનમૂલ્ય, સંસ્કૃતિ, ભારતીય જીવનપદ્ધતિને જાણવી પડશે.
- ભારતીય હોવાના ગૌરવનો અનુભવ કરવો પડશે. પોતાના સામર્થ્યને ઓળખવું પડશે. આ ઉદ્દેશોને સાર્થક કરવા માટે ભારતીય જ્ઞાન પાઠાવલીના આ ગ્રંથોનું નિર્માણ થયું છે.

શું છે આ જ્ઞાન પાઠાવલીમાં

- ભારતીય જ્ઞાનસંપદા, જીવનદૃષ્ટિ, પરંપરા વિષયક લેખ
- જ્ઞાન-વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ભારતની ઉપલબ્ધિ વિષયક જાણકારી.
- આપણા પૂર્વજોનો પરિચય.
- આપણો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.
- વર્તમાન વિશ્વના પરિદશ્યમાં ભારતની ભૂમિકા, વેદમંત્ર, સુભાષિત, ગીતા – આ બધું જ હશે.
- વાર્તા, ગીત, સંવાદ, નિબંધ આદિના રૂપમાં નાની વયના છાત્રો માટે ચિત્રો પણ હશે.
- વિદ્વાન અને ભારતના પરમ હિતૈષી લેખકોના લેખ.

રચનાકીય વિવરણ

શ્રેણી	છાત્રોની ઉંમર	ગ્રંથ સંખ્યા	એક ગ્રંથમાં પુસ્તકોની સંખ્યા	કુલ પુસ્તિકાની સંખ્યા
અંકુર	૫ અને ૬ વર્ષ	૧૧	૧૦	૧૧૦
પલ્લવ	૭ અને ૮ વર્ષ	૧૩	૮	૧૦૪
તીર્થ	૯ અને ૧૦ વર્ષ	૧૫	૬	૯૦
પ્રસાદ	૧૧ અને ૧૨ વર્ષ	૧૭	૫	૮૫
ધૃતિ	૧૩, ૧૪, ૧૫ વર્ષ	૧૯	૪	૭૬
ધારણા	૧૬ અને ૧૭ વર્ષ	૨૧	૩	૬૩
મેધા	૧૮, ૧૯, ૨૦ વર્ષ	૨૩	૨	૪૬
પ્રજ્ઞા	પ્રબુદ્ધજન માટે	૨૫	૧	૨૫
ચિત્તિ	શિક્ષણમાં શોધકાર્ય કરવાવાળા વિદ્વાન માટે	૨૭	૧	૨૭
પરિધિ	સર્વ સામાન્ય જિજ્ઞાસુ માટે	૨૯	૧	૨૯

બધા જ આયુવર્ગના વિદ્યાર્થીઓ માટે ભરપૂર સામગ્રી છે. અમારી અપેક્ષા છે કે અભિભાવિક અને વિદ્યાલયના સંચાલક અને આચાર્ય પોતાના બાળકો અને વિદ્યાર્થીઓને આ વાચનસામગ્રી વાંચવા માટે પ્રેરણા આપશે.

મૂલ્ય અને વળતર

દરેક ગ્રંથનું મૂલ્ય રૂ. ૨૫૦/- છે. અગ્રિમ ગ્રાહક યોજનાના વળતરની રચના અનુસાર આ વળતર હશે. તે છે -

- દસ હજારની ખરીદી પર ૨૫ ટકા વળતર.
- દસ હજાર એકથી ચાલીસ હજારની ખરીદી પર ૨૫ ટકા વળતર.
- ચાલીસ હજારથી એક લાખની ખરીદી પર ૩૫ ટકા વળતર.
- એક લાખથી અધિક ખરીદી પર ૪૦ ટકા વળતર.

અગ્રિમ ગ્રાહક બનો અને બનાવો. ઘેર ઘેર ભારતીય જ્ઞાન પહોંચાડો.

અગ્રિમ ગ્રાહક હેતુ બેંકની વિગત નીચે મુજબ છે.

A/C name : Punarutthan Prakashan Seva Trust
Bank name : BANK OF BARODA
Branch name : Bapunagar, Ahmedabad
A/C no. : 84620200000304
IFSC Code : BARB0DBBAPU

ભારતીય જ્ઞાન પાઠાવલી સૂચિ

અંકુર શ્રેણી

૧.૧ બાદલ બરસે રિમઝિમ
૧.૨ રંગોં કા દરબાર
૧.૩ ભારત કી મિટ્ટી
૧.૪ જહાઁ મેલ વહાઁ ખેલ
૧.૫ સ્વયં કરકે દેખેં
૧.૬ સુદામા કે ચાવલ
૧.૭ ભારતકથા - બાલ ચાણક્ય વાચન પોથી ભાગ-૧
૧.૮ રામકથા - બાલ ચાણક્ય વાચન પોથી ભાગ-૨
૧.૯ કૃષ્ણકથા - બાલ ચાણક્ય વાચન પોથી ભાગ-૩
૧.૧૦ ગીતાકથા - બાલ ચાણક્ય વાચન પોથી ભાગ-૪
૧.૧૧ સુનો કહાની - સંસ્કાર બાલ કહાનિયાઁ

પલ્લવ શ્રેણી

૨.૧ સેવા
૨.૨ સૂર્યદેવ
૨.૩ જાદૂભરે શબ્દ
૨.૪ વિનય
૨.૫ બિલ્લીમૌસી
૨.૬ સુંદરતા
૨.૭ પ્રેરક કહાનિયાઁ
૨.૮ દિખતા ભિન્ન-હોતા એક
૨.૯ મૈં પઢતા હૂઁ ભાગ-૧
૨.૧૦ મૈં પઢતા હૂઁ ભાગ-૨
૨.૧૧ મૈં પઢતા હૂઁ ભાગ-૩
૨.૧૨ દેવપુત્ર કી ચિત્રકથાઓં કા સંગ્રહ
૨.૧૩ વિજ્ઞાન અનુભવ

તીર્થ શ્રેણી

૩.૧ સજ્જન કા ઘર
૩.૨ રાજા ભગીરથ
૩.૩ પ્રતિભા
૩.૪ ઉદ્યોગપુર
૩.૫ તપસ્વી કૌશીક
૩.૬ તેજસ્વી ધીરા
૩.૭ ક્ષમાશીલ વસુધા
૩.૮ ચક્ર કી કમાલ
૩.૯ આંગન સુહાના
૩.૧૦ હમારે દરજી કાકા
૩.૧૧ સંસ્કાર સુમન (કુછ પ્રેરક પ્રસંગ એવં સુબોધ
૩.૧૨ સંકલ્પ ઔર દાયિત્વ (બાલકથાઓં એવં કવિતાઓં કા સંગ્રહ)
૩.૧૩ રસાત્મક-કાવ્ય (દેવપુત્ર કી કવિતાઓં કા સંકલન)
૩.૧૪ બકોર પટેલ (બાલ કહાનિયોં કા ભાગ-૧)
૩.૧૫ બકોર પટેલ (બાલ કહાનિયોં કા ભાગ-૨)

પ્રસાદ શ્રેણી

૪.૧ ગંગાવતરણ
૪.૨ બેચારા અમેરિકા
૪.૩ અનોખી પાઠશાલા
૪.૪ મન કે જીતે જીત
૪.૫ સુહાની શરદ
૪.૬ ઋતુઓં કા મજા
૪.૭ ઘર નંદનવન
૪.૮ અદ્ભુત ગાય
૪.૯ પ્રાચીન ભારતીય વૈજ્ઞાનિક
૪.૧૦ શૂર હિમવાન - (હિમાચલ પ્રદેશ, પંજાબ, હરિયાણા, રાજસ્થાન કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
૪.૧૧ ભગીરથ ભૂમિ - (ઉત્તરાખંડ, ઉત્તરપ્રદેશ, પશ્ચિમ બંગાલ, બિહાર, ઝારખંડ, ઉડીસા કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
૪.૧૨ વન્ય અરુણિમા ભાગ ૧ - (સિક્કીમ, અરુણાચલ પ્રદેશ, નાગાલૈણ્ડ, મણિપુર કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
૪.૧૩ વન્ય અરુણિમા ભાગ ૨ - (અસમ, મણિપુર, ત્રિપુરા, મિજોરમ કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)

४.१४ દક્ષિણાપથ - (કેરલ, તમિલનાડુ, આન્ધ્રપ્રદેશ, તેલંગાણા, કર્ણાટક કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
४.१५ ભારત મેખલા - (ગોવા, મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાત, મધ્યપ્રદેશ, છત્તીસગઢ કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
४.१६ કણ કણ ભારત - (જમ્મુકશ્મીર, લદ્દાખ, ચંડીગઢ, દિલ્લી, અંદમાન-નિકોબાર, લક્ષદ્વીપ, દાદરાનગર હવેલી, પોંડિચેરી કા સાંસ્કૃતિક પરિચય)
४.१७ બાલ પુરાણ

ધૃતિ શ્રેણી

૫.૧ પવિત્ર હાથ
૫.૨ જતન કરો
૫.૩ સત્ય
૫.૪ રાષ્ટ્ર, ધર્મ ઔર સમાજ
૫.૫ એકતા કી વિજય
૫.૬ આગે બઢો
૫.૭ ગીતા સંવાદ
૫.૮ પંચમહાભૂત
૫.૯ જહાઁ દેખો વહાઁ ૐ
૫.૧૦ પ્રકૃતિ કો પ્રસન્ન રખેં
૫.૧૧ હમ હૈ ભારતીય ગાયેં
૫.૧૨ ચાર ભારતીય વૈજ્ઞાનિક (જીવનકાર્ય કી નાટ્ય પ્રસ્તુતિ)
૫.૧૩ વીરવ્રતધારી - દેશભક્તિ કથાઓં કા સંકલન
૫.૧૪ મૃગનયની (તીસ કિશોર કથાએં)
૫.૧૫ વિક્રમ ઔર વેતાલ ભાગ-૧ (ચંદામામા કી કહાનિયોં કા સંકલન)
૫.૧૬ વિક્રમ ઔર વેતાલ ભાગ-૨ (ચંદામામા કી કહાનિયોં કા સંકલન)
૫.૧૭ વિક્રમ ઔર વેતાલ ભાગ-૩ (ચંદામામા કી કહાનિયોં કા સંકલન)
૫.૧૮ કિશોર ભારત
૫.૧૯ ભારતીય પક્ષી પરિચય

ધારણા શ્રેણી

૬.૧ ચમત્કાર
૬.૨ સહી શબ્દ સહી અર્થ
૬.૩ શરણાગત
૬.૪ સુકર્મા
૬.૫ સ્વર્ણનિર્ઝર
૬.૬ દેશવિદેશ
૬.૭ જ્ઞાન કી શક્તિ, વિજય કી સ્થિતિ
૬.૮ બુદ્ધિ દેતી જ્ઞાન
૬.૯ સર્વવ્યાપી આત્મા
૬.૧૦ સંકલ્પ
૬.૧૧ દીપ યૂઁ હી જલતે રહેં (પ્રેરણાદાયી નાટકોં કા સંગ્રહ)
૬.૧૨ વ્યાધપુર (સંસ્કૃતિ યાત્રા કી કહાનિયાઁ)
૬.૧૩ રાષ્ટ્રચેતના કા શંખનાદ છાત્રોં કે લિએ નાટક સંગ્રહ
૬.૧૪ હિતોપદેશ
૬.૧૫ ભારત કે પ્રમુખ વિજ્ઞાનાચાર્ય
૬.૧૬ હમારે રાષ્ટ્રનિર્માતા
૬.૧૭ બોધકથાએં
૬.૧૮ રાષ્ટ્રભાવના કે ગીત
૬.૧૯ પૂજા હો તો ઐસી
૬.૨૦ અપના કેશવ અપના માધવ
૬.૨૧ સુભાષિત નિરૂપણ

મેધા શ્રેણી

૭.૧ ચેતના કે સ્વર
૭.૨ કર્મસંસ્કૃતિ
૭.૩ સંસ્કૃતિ કે આધાર
૭.૪ વિરાટ કી જાગૃતિ
૭.૫ પ્રાણમય આત્મા
૭.૬ શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મ સાધનમ્
૭.૭ મેધા
૭.૮ ધી
૭.૯ મતી
૭.૧૦ બુદ્ધિ
૭.૧૧ શિવાજી કા જીવનચરિત્ર
૭.૧૨ માતૃવત પરદારેશુ
૭.૧૩ પંચઋષિ કથા
૭.૧૪ ભારત કો જાનેં
૭.૧૫ યુવા ઔર સેવા
૭.૧૬ વ્યસનમુક્તિ
૭.૧૭ સમર્થ ભારત
૭.૧૮ અર્થકરી શિક્ષા
૭.૧૯ સેમેટિકાસૂર
૭.૨૦ જીવન નિયોજન
૭.૨૧ શ્રુતિ ઔર સ્મૃતિ
૭.૨૨ વિજ્ઞાન
૭.૨૩ ધર્મ

પ્રજ્ઞા શ્રેણી

૮.૧ મનીષી વાણી ભાગ ૧
(શ્રી ગુરુજી કે લેખોં ઔર ભાષણોં કા સંકલન)
૮.૨ મનીષી વાણી ભાગ ૨
(શ્રી ગુરુજી કે લેખોં ઔર ભાષણોં કા સંકલન)
૮.૩ સુધી વાણી (રંગાહરીજી કે લેખો ઔર ભાષણોં કા સંકલન
૮.૪ સુરેશજી સોની ઉવાચ
૮.૫ કૃષ્ણ ગોપાલજી વિચારસંગ્રહ

૮.૬ સંઘ શિક્ષા વર્ગ બૌદ્ધિક : પંડિત દીનદયાલ ઉપાધ્યાયજી કે ભાષણોં કા સંગ્રહ : ભાગ ૧
૮.૭ સંઘ શિક્ષા વર્ગ બૌદ્ધિક : પંડિત દીનદયાલ ઉપાધ્યાયજી કે ભાષણોં કા સંગ્રહ : ભાગ ૨
૮.૮ એકાત્મ માનવવાદ એક સમગ્ર ચિંતન
૮.૯ મોહનજી કહતે હૈં.... મોહનજી ભાગવત કે ભાષણોં કા સંકલન
૮.૧૦ વહ કાલ - પંડિત દીનદયાલ ઉપાધ્યાય કે કાલ કા ભારત
૮.૧૧ વ્યાવહારિક અર્થચિંતન - પંડિત દીનદયાલ ઉપાધ્યાય કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૧૨ સંસ્કૃતિ ચિંતન - પં. દીનદયાલજી કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૧૩ સમાજ ચિંતન - દત્તોપંત ઠેંગડી કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૧૪ ચિંતન પ્રવાહ - દત્તોપંત ઠેંગડી કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૧૫ કાર્યકર્તા ગુણવિકાસ - દત્તોપંત ઠેંગડી કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૧૬ સંસ્કૃતિ વ્યાખ્યાન પંચક
૮.૧૭ રવીન્દ્ર ગુરુજી કે ભાષણોં કા સંગ્રહ
૮.૧૮ સંસ્કૃતિ શોધ - પ્રશાંત પોળ કે લેખોં કા સંગ્રહ
૮.૧૯ વૈદિક વ્યાખ્યાન માલા
૮.૨૦ સમાજ સંગઠન - દત્તોપંત ઠેંગડી કે ભાષણોં ઔર લેખોં કા સંકલન
૮.૨૧ પરમ વૈભવ કા માર્ગ
૮.૨૨ સમરસતા દર્શન
૮.૨૩ પ્રકૃતિ ઔર સંસ્કૃતિ
૮.૨૪ યુગાનુકૂલ રચનાએં
૮.૨૫ વ્યવસ્થાઓં કો સરલ બનાને કે ઉપાય

ચિતિ શ્રેણી

૯.૧ ચિતિ ચિંતનમ્
૯.૨ સમગ્ર વિકાસ
૯.૩ સ્વાયત્ત શિક્ષા
૯.૪ પાઠ્યક્રમ ઔર વિષયવસ્તુ
૯.૫ જ્ઞાન સંકલ્પના
૯.૬ પરિવાર શિક્ષા
૯.૭ રાષ્ટ્રીય શિક્ષા
૯.૮ ધર્માનુસારિણી શિક્ષા
૯.૯ શિક્ષા - ભારતીય દૃષ્ટિ
૯.૧૦ એકાત્મ માનવદર્શન ઔર શિક્ષા
૯.૧૧ ભાષા-ચિંતન
૯.૧૨ સમાજ, રાજ્ય, અર્થ, વિધિ, શિક્ષા
૯.૧૩ યતો ધર્મસ્તતો જયઃ
૯.૧૪ શિક્ષા વિષયક મનનીય લેખ
૯.૧૫ ઇતિહાસ : ભારતીય દૃષ્ટિ
૯.૧૬ દાર્શનિક લેખ
૯.૧૭ ઇતિહાસ પુનરવલોકન - ઇતિહાસ દર્પણ કે લેખોં કા સંકલન
૯.૧૮ ભારતીય વિજ્ઞાન કે કર્ણધાર ભાગ-૧
૯.૧૯ ભારતીય વિજ્ઞાન કે કર્ણધાર ભાગ-૨
૯.૨૦ ભારતીય વિજ્ઞાન કે કર્ણધાર ભાગ-૩
૯.૨૧ હિન્દૂ ભૌતિક વિજ્ઞાન ભાગ - ૧
૯.૨૨ હિન્દૂ ભૌતિક વિજ્ઞાન ભાગ - ૨
૯.૨૩ હિન્દૂ મનોવિજ્ઞાન
૯.૨૪ ૨૧વીં શતાબ્દી કા વિશ્વવિદ્યાલય
૯.૨૫ શિક્ષા ક્ષેત્ર મેં લોકમત પરિસ્કાર
૯.૨૬ શિક્ષક નિર્માણ કા કઠિન માર્ગ
૯.૨૭ આએ ગુરુકૂલ શુરૂ કરેં

પરિધિ શ્રેણી

૧૦.૧ બાતેં પરિવાર કી (અર્પણા રામતીર્થકર કે ભાષણોં કા સંકલન)
૧૦.૨ પાવની
૧૦.૩ કાંતિ લોધી કી ચિંતન કવિતાઓં કા સંગ્રહ
૧૦.૪ ભારત કી વર્તમાન રાજનીતિક પાર્ટિયાઁ
૧૦.૫ જાગો દેખો કરો : 'પુનરુત્થાન વિચાર એવં કાર્ય સંદેશ' કે ચયનિત સંપાદકીય લેખોં કા સંગ્રહ
૧૦.૬ બૃહત્તર આસામ કી કથાએં
૧૦.૭ આદર્શ મહિલાએં
૧૦.૮ બીજ બનેગા વૃક્ષ 'બપ્પા રાવલ' પત્રિકા સે ચયનિત લેખોં કા સંગ્રહ
૧૦.૯ વિચાર પ્રવાહ 'પુનરુત્થાન વિચાર એવં કાર્ય સંદેશ' કે ચયનિત લેખોં કા સંકલન
૧૦.૧૦ સદાચાર મકરંદ
૧૦.૧૧ વેદ - ઉપનિષદ કી કથાએં ભાગ-૧
૧૦.૧૨ વેદ - ઉપનિષદ કી કથાએં ભાગ-૨
૧૦.૧૩ અવકાશ કા સદુપયોગ
૧૦.૧૪ પરિવાર ગોષ્ઠી
૧૦.૧૫ સ્વહિત સરણી
૧૦.૧૬ અનુપમ કહાનિયાઁ ભાગ-૧
૧૦.૧૭ અનુપમ કહાનિયાઁ ભાગ-૨
૧૦.૧૮ ભારત કી શ્રેષ્ઠ લોકકથાએં
૧૦.૧૯ અધિકાર એવં કર્તવ્ય
૧૦.૨૦ સ્મૃતિ શ્લોક સંગ્રહ
૧૦.૨૧ વ્યક્તિચિત્ર
૧૦.૨૨ ઝીની રેખા
૧૦.૨૩ ચિંતન ચિરંતન
૧૦.૨૪ ગો સંબંધી વ્રત એવં ત્યૌહાર
૧૦.૨૫ પર્યાવરણ વિચાર
૧૦.૨૬ અચ્છી બાતેં
૧૦.૨૭ યુવા પ્રૌઢ ઔર વૃદ્ધ
૧૦.૨૮ વેદોંડખિલો જ્ઞાન મૂલમ્
૧૦.૨૯ શિક્ષિત યા અશિક્ષિત

ભારતીય શિક્ષા ગ્રંથમાળા અધ્યયન યોજના

અધ્યયનમાં જોડાવા માટે જિજ્ઞાસા ધરાવતા વ્યક્તિને આહ્‌વાન

પુનરુત્થાન વિદ્યાપીઠ ભારતીય શિક્ષણની પુનઃપ્રતિષ્ઠા સ્થાપિત કરવા માગે છે. આ ઉદ્દેશની પૂર્ણતા માટે બે પ્રકારના પ્રયત્નો ચાલી રહ્યા છે. એક પ્રકાર છે અભ્યાસ અને બીજો પ્રકાર છે સંગઠન. બંને પ્રકારોને સાથે રાખીને જે કાર્ય થઈ રહ્યું છે એમાં અભ્યાસ, એક અને બીજો વિષય અને ક્ષેત્ર સાથેનું જોડાણ, અભ્યાસક્રમોનું નિર્માણ અને સંચાલન, સંદર્ભ સાહિત્યનું નિર્માણ અને સંચાલન, બૌદ્ધિક ગોષ્ઠિઓ, અભ્યાસવર્ગ વગેરેનો સમાવેસ થાય છે. આ બધી પ્રક્રિયામાં એક મહત્ત્વની પ્રક્રિયા હોય તે ગ્રંથમાળાના અભ્યાસની યોજના.

વિદ્યાપીઠે ભારતીય શિક્ષણ ગ્રંથમાળા શિર્ષકથી પાંચ ગ્રંથોનું નિર્માણ અને પ્રકાશન કરેલ છે. આ પાંચ ગ્રંથો આ પ્રકારે છે.

૧. ભારતીય શિક્ષણ : સંકલ્પના અને સ્વરૂપ
૨. શિક્ષણનું સમગ્ર વિકાસ પ્રતિમાન
૩. ભારતીય શિક્ષણનાં વ્યાવહારિક પાસાં
૪. પશ્ચિમીકરણથી ભારતીય શિક્ષણની મુક્તિ
૫. વૈશ્વિક સંકટોનું નિવારણ ભારતીય શિક્ષણ

આ દરેક પુસ્તક એ-૪ સાઈઝમાં અને ચારસો પાનાનાં છે. ભારતીય શિક્ષણ અને એની શાખાના સંદર્ભમાં બધાં જ વિષયોની સંપૂર્ણ ચર્ચા આ ગ્રંથોમાં કરવામાં આવી છે. આ ગ્રંથોનું માત્ર પ્રકાશન પૂરતું નથી, પરંતુ એનો અભ્યાસ કરી ઉપયોગ અને ફેલાવો પણ યોગ્યરૂપે થવો જોઈએ. આ દૃષ્ટિએ આ ગ્રંથોના યોગ્ય અભ્યાસની યોજના પણ બની છે.

ભારતીય શિક્ષણ ગ્રંથમાળા અભ્યાસ યોજના આ અભ્યાસ યોજનામાં જોડાવાના હેતુથી બધાં જ જિજ્ઞાસુઓને આહ્‌વાન છે. આમંત્રણ છે, નિમંત્રણ છે કે આમાં જોડાઈ જિજ્ઞાસુ જ્ઞાની બની શકે છે.

યોજનાનું સ્વરૂપ

આ પાંચ વર્ષની યોજના છે. દર વર્ષે વસંત પંચમીએ અભ્યાસ વર્ષની શરૂઆત થાય છે. અભ્યાસ પંચપદી પદ્ધતિથી થાય છે. પંચપદી એટલે પાંચ ચરણ અધીતિ, બોધ, અભ્યાસ, પ્રયોગ અને પ્રસાદ.

આ ભારતીય મનોવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતના આધારે વિકસાવેલી ભારતીય અભ્યાસની પદ્ધતિ છે. આપણે બધા જાણીએ છીએ કે વિષયવસ્તુની સાથે સાથે અભ્યાસની પદ્ધતિ પણ ખૂબ મહત્ત્વની હોય છે. આ અભ્યાસ યોજનામાં વિષયવસ્તુ અને અભ્યાસપદ્ધતિ બંને સંપૂર્ણ રીતે ભારતીય છે.

સામાન્ય રીતે પાંચ ચરણ, પાંચ પદના હિસાબથી એક - એક વર્ષમાં એક પદ અથવા ચરણ માટે આપવામાં આવ્યા છે. એવું લાગે છે, પરંતુ સમય સીમા અભ્યાસ કરવાની ઝડપ પર આધાર રાખે છે. કોઈ અભ્યાસુ બે - ત્રણ - ચાર વર્ષમાં પણ અભ્યાસ પૂરો કરી શકે છે તો કોઈને દસ વર્ષ પણ લાગે.

અભ્યાસ યોજનામાં જોડાવાનું વિશેષ મહત્ત્વ

યોજનામાં જોડાયા વિના પણ ગ્રંથોનું વાંચન થઈ શકે અને વિદ્વાન અભ્યાસુ અથવા વિદ્વાન વાચક ગ્રંથોનો હેતુ સમજી શકે છે અને વિદ્વાન વાચક ગ્રંથોનું મૂલ્યાંકન પણ કરી શકે છે. પરંતુ યોજનામાં જોડાઈને અભ્યાસ કરવાનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. મહત્ત્વ એ છે કે -

- યોજનામાં જોડાઈ વિદ્યાર્થી (અભ્યાસુ) વિદ્યાપીઠનો વિદ્યાર્થી બને છે અને એને વિદ્યાર્થીના અધિકાર અને ફરજ મળે છે.
- વિદ્યાર્થી વિદ્યાપીઠના વૈચારિક દર્શન અને કાર્યપદ્ધતિ અને અભિયાન સાથે તે અંતઃકરણથી જોડાય છે.

વિદ્યાર્થી માટે અથવા અભ્યાસુ માટે વિદ્યાપીઠના આચાર્ય બનવાનો માર્ગ સરળ બની જાય છે.

અભ્યાસ યોજનામાં જોડાયેલા અભ્યાસુઆ પાસે અપેક્ષા

૧. દર વર્ષે વસંત પંચમીએ પ્રાજ્ઞસંસ્કાર થાય છે. પ્રાજ્ઞસંસ્કારથી અભ્યાસુનો પ્રવેશ નક્કી થાય છે. ગુરુપૂર્ણિમા વિદ્યાપીઠનો સ્થાપના દિવસ છે. આ બંને પ્રસંગે અભ્યાસ કરનારે હાજર રહી સહભાગી બનવાનું છે.
૨. દર પંદર દિવસે એક કલાકનો ઓનલાઇન અભ્યાસવર્ગ થશે, એમાં ફરજિયાતપણે હાજર રહેવું પડશે.
૩. વર્ષમાં બે વાર પાંચ પાંચ દિવસ કેન્દ્ર પર પ્રત્યક્ષરૂપે અભ્યાસવર્ગ થશે એમાં સહભાગી થવું જરૂરી છે.
૪. વર્ષમાં એકવાર અભ્યાસયાત્રા થશે. તેમાં ભાગ લેવો જરૂરી છે.
૫. આખા વર્ષની અભ્યાસની સમયસારણી હશે અને અભ્યાસ કરવાના કેટલાંક નિયમો અને સૂચનો હશે એનું પાલન કરવું પડશે. સામાન્ય રીતે આ અભ્યાસ આજકાલની જેમ પરીક્ષામાં પાસ થઈ પ્રમાણપત્ર મેવવા માટેના હેતુથી કરવામાં આવતાં યાંત્રિક અથવા બીબાંઢાળ રીતે કે સામાન્ય અભ્યાસ નથી પરંતુ એક મોટા ઉદ્દેશ્યને પૂર્ણ કરવાના લક્ષ્યાંકને સફળ બનાવવાનો હેતુ છે.
૬. એક વિશેષ કાર્ય છે જ્ઞાનસાગર મહાઅભિયાનની સાથે ભાવનાત્મક અને ક્રિયાત્મક સ્વરૂપે જોડાવું જોઈએ. આ એક હજાર પુસ્તકોનું સર્જન અને પ્રકાશનનો મહાપ્રકલ્પ છે. જેની માહિતી આપને જુદી આપવામાં આવશે. આ યોજના વર્ષ ૨૦૧૯થી ચાલી રહી છે અને ટૂંક જ સમયમાં પૂર્ણ થવાની તૈયારીમાં છે.

અભ્યાસ યોજનામાં જોડાવાના હેતુથી શું કરવું

- તારીખ ૧૫ નવેમ્બર ૨૦૨૧થી પ્રવેશની શરૂઆત થશે.
- તારીખ ૩૧ ડિસેમ્બર ૨૦૨૧ સુધીમાં આપને પ્રવેશ મળી ગયો છે એ નક્કી અથવા તપાસ કરી લેવી.

પ્રવેશ માટેની યોજનાની જાણકારી આપને ઉપરોક્ત માધ્યમોથી મળશે.

- પુનરુત્થાન વિચાર અને કાર્યસંદેશ માસિક સામાયિકના માધ્યમથી
- આપ જો શૈક્ષણિક સંગઠન સાથે જોડાયેલા છો તો એના અધિકારીના માધ્યમથી.
- જેમણે સ્વતંત્રરૂપે ગ્રંથમાળામાં કાર્ય કર્યું હોય એમને સ્વતંત્ર પત્ર દ્વારા.
- અભ્યાસયોજનામાં જોડાયેલા અગાઉ જોડાયેલા અભ્યાસુઓના માધ્યમથી
- કોઈને કોઈ કાર્યકર્તા દ્વારા રૂબરૂ અથવા પરોક્ષ રીતે
- પુનરુત્થાન વિદ્યાપીઠનું સંપૂર્ણ શૈક્ષણિક કાર્ય નિઃશુલ્ક હોય છે. અભ્યાસુએ કોઈ શુલ્ક આપવાની નથી. ગ્રંથમાળાના ગ્રંથો (પુસ્તકો) અને અન્ય સામગ્રી અભ્યાસુ પાસે હોવી આવશ્યક છે. પ્રવાસખર્ચ અભ્યાસુએ કરવાનો રહેશે.
- સમય-સમય પર મૂલ્યાંકન થશે. મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિ માત્ર લેખિત નહીં રહે. મૂલ્યાંકન પરીક્ષા નહીં હોય, એના માટે કેન્દ્ર પર આવું એ જરૂરી પણ નહીં હોય. પરંતુ મૂલ્યાંકનના આધાર પર અધ્યયન પૂર્ણ કર્યાના આકલન પછી વિદ્યાપીઠ તરફથી 'પ્રાજ્ઞ'નું પ્રમાણપત્ર પ્રાપ્ત થશે.
- અભ્યાસના કેટલાંક કાર્યક્રમ સામૂહિક હશે, પરંતુ અભ્યાસ વ્યક્તિગત જરૂરિયાતો અનુસાર વ્યક્તિગત હશે.
- અધીતિ થી બોધ, બોધ થી અભ્યાસ વગેરે ચરણોમાં એકત્રિત થવું. નક્કી કરેલા સમયે અને નક્કી ચરણોમાં થશે, નક્કી કરેલી પ્રક્રિયાથી થશે. એવું નથી કે સામાન્ય અને સરળ પદ્ધતિથી થશે.
- અભ્યાસના વિષયમાં અભ્યાસુ નિશ્ચિત રહે અને કોઈ ચિંતામાં ન રહે. અભ્યાસ અઘરો, કંટાળાજનક કાર્યક્રમ નથી પણ આનંદદાયક, રાષ્ટ્રીય દૃષ્ટિથી મહત્ત્વપૂર્ણ સાર્થક કાર્યક્રમ છે. એ સમય અને સાધના, વિનય અને પ્રામાણિકતા અને નિષ્ઠા સમર્પણની અપેક્ષા રાખે છે.

અભ્યાસ યોજનામાં જોડાવા માટે સંપર્ક

મુનીત ધીમન, વિદ્યાક્ષેત્ર, બેંગલોરના સ્થાપક, અભ્યાસ યોજનાના સંયોજક છે.
અભ્યાસ યોજનાની તમામ જાણકારી માટે એમનો સંપર્ક કરવો.

મોબાઈલ : +૯૧ ૯૭૩૯૦ ૦૧૫૯૮
ઈ-મેઈલ : muneet@gmail.com

આવો જ્ઞાનની સેવા અને રાષ્ટ્રની સેવાના આ યજ્ઞમાં જોડાઈએ અને વર્તમાન સમયની એક વૈશ્વિક જરૂરીયાતની પૂર્ણતા કરીએ. ઇતિ શુભમ્.

Publish on 10th Every Month
RNI No. GUJGUJ/2009/30613 GAMC-1737/2019-2021
ISSUED BY SSP VAILID UP TO 31-12-2021
PERMITTED TO POST AT AHD. PSO ON 10th EVERY MONTH

દૈશિકશાસ્ત્ર શતાબ્દીવર્ષ

દૈશિકશાસ્ત્ર એક એવો ગ્રંથ છે જે સ્વતંત્ર ભારતની વ્યવસ્થાઓ કેવી રીતે ચાલશે એનું સૂત્રાત્મક નિરૂપણ કરે છે. ભારતીય જીવનવ્યવસ્થાના શાશ્વત સિદ્ધાંતોને વર્તમાન સમયમાં જે અંગ્રેજોની વ્યવસ્થાના કારણે બહુ જ નુકસાન પામ્યા છે, કેવી રીતે અમલ કરવો એનું નિરૂપણ પ્રસ્તુત કરે છે.

આ પુસ્તક વર્તમાન યુગમાં ભારતીય જીવન પ્રણાલીના શાશ્વત સિદ્ધાંતને કેવી રીતે સ્થાપિત કરી શકાય તેનું નિરૂપણ છે, જે બ્રિટિશ પ્રણાલીને કારણે ખૂબ જ રીઢો બની ગયું છે. આ પુસ્તક ઘણા વર્ષો સુધી ઉપલબ્ધ ન હતું, પુનરુત્થાન દ્વારા આ પુસ્તક પુનઃપ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું છે.

જેની કિંમત રૂા. ૧૫૦/- છે. આ શતાબ્દી વર્ષમાં, એટલે કે ૭ નવેમ્બર ૨૦૨૧થી ૬ નવેમ્બર ૨૦૨૨ સુધી આ રૂા. ૧૨૫/-માં ઉપલબ્ધ થશે.

પ્રાપ્તિ સ્થાન : પુનરુત્થાન વિદ્યાપીઠ

वेदोऽखिलो धर्ममूलं वेदोऽखिलो सत्यमूलम् ।
वेदोऽखिलो ज्ञानमूलं नस्माद्वेदमुपास्म है ।।

સમગ્ર વેદ જ્ઞાનનું મૂળ છે. સમગ્ર વેદ ધર્મનું મૂળ છે. સમસ્ત વેદ સત્યનું મૂળ છે એટલે આપણે વેદોની ઉપાસના કરીએ છીએ.

જગતમાં એવો કોઈ વિષય નથી જેના મૂળ અને સંપૂર્ણ માહિતી, જાણકારી, નિરૂપણ વેદમાં ના હોય. આજે પણ વેદોના અભ્યાસ અને અનુસંધાનથી આપણે જીવન અને જગતનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકીએ છીએ.

ભારતમાં જ્ઞાનની સાથે ધર્મ અને સત્યનો પૂર્ણરૂપે સંબંધ છે. ધર્મ એવું તત્ત્વ છે જે જીવન અને જગતને ધારણ કરે છે. ધારણ કરવાનો અર્થ થાય છે યથાસંભવ વહન કરવું. એનું રક્ષણ કરવું. સત્યનો અર્થ છે. મૂળ સ્વરૂપનું રક્ષણ કરવું. આ દરેક પ્રકારની વાચાને સમર્થન છે. વાચાથી જ આપણા સંબંધ બને છે. અભિવ્યક્તિ બન્નેથી બને છે. અને બન્નેથી વ્યવહાર બને છે. આવા સત્યનું મૂળ પણ વેદ છે. જ્ઞાન, ધર્મ અને સત્યનું મૂળ હોવાથી જ એ સનાતન છે અને બધા માટે હંમેશાં માટે ગ્રાહ્ય છે. વેદ, વેદાંગ, ઉપવેદ, બ્રાહ્મણ, આરણ્યક, ઉપનિષદ, વેદોનો અભ્યાસ એ વિવિધ પ્રકાર છે. સૂત્ર, દર્શન, સ્મૃતિ, પુરાણ, કાવ્ય એ વેદોનો વિસ્તાર છે. ઉચ્ચવિદ્યા, વિભૂતિ, બ્રાહ્મણથી લઈ સામાન્ય ખેડૂત, સુથાર, લુહાર, વ્યાપારી બધા માટે આ વેદ જ્ઞાન સાર્થક છે. દરેકની પોતપોતાની રુચિ, સુવિધા અને ક્ષમતા પ્રમાણે આ બધાનું સાંભળવું, કહેવું, ગાવું, ચર્ચા વગેરે કહેવામાં આવે છે. પરિણામે દરેક ભારતીય જ્ઞાનસંપન્ન બનીને પોતાના જીવનની રચના કરે છે. અર્થાત્ સત્ય, ધર્મ અને જ્ઞાનને પોતાના જીવનનો આધાર બનાવે છે.

વેદની ઉપાસના વિવિધ સ્વરૂપે આજે પણ કરવાની જરૂરિયાત છે ત્યારે જ ભારતમાં ભારતીયતાની સ્થાપના થશે.

અંક દર માસની ૧૦મી તારીખે રવાના કરવામાં આવે છે. ૨૦ તારીખ સુધીમાં ન મળે તો પૂછપરછ કરશો. સિલકમાં હશે તો બીજો અંક મોકલવામાં આવશે.

સંરક્ષક
ડૉ. ભાનુભાઈ કિકાણી

તંત્રી
ઈન્દુમતિ કાટદરે
૦૯૪૨૮૮૨૬૭૩૧

વ્યવસ્થાપક
વિપુલભાઈ રાવલ
૦૯૯૭૯૦૯૯૧૪૨

-: લવાજમના દર :-

વાર્ષિક	**૩૦. ૦૦ રૂા.**
પંચવાર્ષિક	**૧૨૫. ૦૦ રૂા.**
પંદર વર્ષ માટે	**૩૦૦ રૂા.**
શુભેચ્છક (કાયમી)	**૧૦૦૦ રૂા.**
છૂટક અંક	**૩. ૦૦ રૂા.**

આ માસિક આપને ઉપયોગી લાગ્યું હોય તો આપ લવાજમ મોકલશો. લવાજમ ધનાદેશ અથવા ચેક અથવા ખાતામાં જમા કરાવી શકશો. ખાતા નંબર કાર્યાલયમાંથી મેળવશો.

પ્રકાશક : પુનરુત્થાન ટ્રસ્ટ
ચિત્રકાર : અજિત વાઘેલા
મુદ્રક : સાધના મુદ્રણાલય ટ્રસ્ટ

પ્રેષક :
પુનરુત્થાન ટ્રસ્ટ
'જ્ઞાનમદ' ૯/બી, આનંદ પાર્ક, બળિયાકાકા માર્ગ,
જૂનું ઢોર બજાર, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૨૮.
દૂરભાષ : ૦૭૯-૨૫૩૨૨૬૫૫
ઈ-મેઈલ : indumatikatdare@gmail. com
વેબસાઈટ : www. punarutthan. org

મુદ્રણ સાહિત્ય

પ્રતિ,

Printed and Published by **INDUMATI KATDARE** on behalf of **PUNARUTTHAN TRUST** and Printed at **Sadhana Mudranalaya Trust,** 55/14 City Mill Compound, Outside Raipur Darwaja, Ahmedabad-380 022 and published from 9/B, Anand Park, Baliyakaka Marg, Old Dhor Bazar, Kankaria, Ahmedabad-380 028
Editor : **INDUMATI KATDARE**